

Utorak, 2. srpnja 2013.

P7_TA(2013)0300

Plavi rast – jačanje sektora pomorstva, pomorskog prijevoza i turizma

Rezolucija Europskog parlamenta od 2. srpnja 2013. o plavom rastu: jačanje održivog rasta u morskom sektoru te sektoru pomorskog prometa i turizma u EU-u (2012/2297(INI))

(2016/C 075/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 13. rujna 2012. naslovljenu „Plavi rast – mogućnosti održivog rasta u morskom i pomorskom sektoru” (COM(2012)0494),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 11. rujna 2012. naslovljeno „Napredak u integriranoj pomorskoj politici EU-a” (COM(2012)0491) i pripadajući radni dokument osoblja Komisije (SWD(2012)0255),
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Limasola 8. listopada 2012. o morskom i pomorskom programu za rast i zapošljavanje,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS), koja je stupila na snagu 16. studenog 1994.,
- uzimajući u obzir prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za pomorsko prostorno planiranje i integrirano upravljanje obalnim područjem (COM(2013)0133),
- uzimajući u obzir radni dokument osoblja Komisije od 31. listopada 2012. naslovljen „Pregled politika, zakonodavstva i inicijativa EU-a u vezi s morskim otpadom” (SWD(2012)0365),
- uzimajući u obzir Zelenu knjigu Komisije od 29. kolovoza 2012. naslovljenu „Znanje o moru 2020. – od kartiranja morskog dna do oceanografskog prognoziranja” (COM(2012)0473),
- uzimajući u obzir Bijelu knjigu Komisije od 28. ožujka 2011. pod naslovom „Plan za jedinstveni europski prometni prostor – put prema konkurentnom prometnom sustavu unutar kojeg se učinkovito gospodari resursima” (COM(2011) 0144),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 30. lipnja 2010. pod naslovom „Europa, prva turistička destinacija svijeta – novi politički okvir za turizam u Europi” (COM(2010)0352),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 21. siječnja 2009. naslovljenu „Komunikacija i akcijski plan za uspostavu europskog prostora za pomorski promet bez prepreka” (COM(2009)0010),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 10. listopada 2007. pod naslovom „Integrirana pomorska politika za Europsku uniju” (COM(2007)0575),
- uzimajući u obzir Zelenu knjigu Komisije od 7. lipnja 2006. pod naslovom „Prema budućoj pomorskoj politici Unije: europska vizija oceana i mora” (COM(2006)0275),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. rujna 2011. o „Europi, prvoj turističkoj destinaciji svijeta – novom političkom okviru za turizam u Europi” ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. listopada 2010. naslovljenu „Integrirana pomorska politika (IPP) – Ocjena postignutog napretka i novi izazovi” ⁽²⁾,

⁽¹⁾ SL C 56 E, 26.2.2013., str. 41.

⁽²⁾ SL C 70 E, 8.3.2012., str. 70.

Utorak, 2. srpnja 2013.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. svibnja 2010. o strateškim ciljevima i preporukama za politiku pomorskog prometa EU-a do 2018. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. prosinca 2008. o aspektima regionalnog razvoja utjecaja turizma na obalne regije ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2008. o integriranoj pomorskoj politici za Europsku uniju ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. srpnja 2007. o „Budućoj pomorskoj politici za Europsku uniju: europska vizija za oceane i mora” ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 20. ožujka 2013. o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija o „Plavom rastu – mogućnosti održivog rasta u morskom i pomorskom sektoru”,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 31. siječnja 2013. o „Plavom rastu – mogućnosti održivog rasta u morskom i pomorskom sektoru”,
 - uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za promet i turizam i mišljenja Odbora za regionalni razvoj i Odbora za ribarstvo (A7-0209/2013),
- A. budući da je preko 70 % površine zemlje pokriveno oceanima i morima koji mogu igrati ključnu ulogu u rješavanju dugoročnih izazova s kojima se EU suočava, poput klimatskih promjena i globalne konkurentnosti;
- B. budući da postoji šest glavnih obalnih zona u EU-u (Atlantik, Sjeverno more, Baltičko more, Crno more, Mediteran i najudaljenija područja), koje se razlikuju prema svojim teritorijalnim resursima i vrstama aktivnosti koje se tamo provode;
- C. budući da otprilike pola europskog stanovništva živi duž 89 000 kilometara europske obale te je stoga važno da regionalna i lokalna tijela vlasti uzmu u obzir ovaj demografski pritisak prilikom provedbe javnih politika;
- D. budući da se očekuje da će tehnološki napredak i potraga za novim izvorima održivog rasta povećati opseg pomorskog gospodarstva na 590 milijardi EUR do 2020., pružajući sveukupno 7 milijuna radnih mjesta;
- E. budući da će se očekivani porast u ljudskoj aktivnosti odvijati u krhkom morskom okolišu u kojem je samo 10 % morskih staništa i 2 % morskih vrsta zdravo, što pokazuje da pomorske gospodarske aktivnosti ne bi trebale ugrožavati morsku održivost;
- F. budući da je ulaganje u prirodni i ljudski kapital ključno za suočavanje s trenutnim izazovima, posebice za postizanje gospodarski i društveno održive ljudske aktivnosti, osiguravanje ekološki sigurnih uvjeta te prilagođavanje klimatskim promjenama u smislu borbe protiv obalne erozije i morskog zakiseljavanja te očuvanja biološke raznolikosti, uzimajući u obzir da su zdravi, produktivni ekosustavi od presudne važnosti za razvoj održivog i konkurentnog plavog gospodarstva;

⁽¹⁾ SL C 81 E, 15.3.2011., str. 10.

⁽²⁾ SL C 45 E, 23.2.2010., str. 1.

⁽³⁾ SL C 279 E, 19.11.2009., str. 30.

⁽⁴⁾ SL C 175 E, 10.7.2008., str. 531.

Utorak, 2. srpnja 2013.

- G. budući da su veličina i opseg utjecaja na okoliš značajnih područja plavog rasta iznimno neizvjesni i potencijalno štetni i s obzirom na naše ograničeno znanje o složenosti morskih ekosustava, donošenje odluka u vezi s tim mora stoga biti vođeno načelom predostrožnosti koje je ugrađeno u članak 191. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU);
- H. budući da bi obalna i pomorska politika trebala biti uključena u opći okvir programskog razdoblja 2014.-2020., također kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni u strategiji Europa 2020.;
- I. budući da cilj pametnog, održivog i uključivog rasta za obalna i otočna područja mora biti podržan temeljitom analizom sustavih i strukturalnih nedostataka koji su svojstveni za ova područja;
- J. budući da otočni sustav EU-a, što se tiče pomorskog prometa, mora snositi značajno veće troškove nego druga obalna područja EU-a;
- K. budući da sezonska priroda turizma snažno ugrožava razvoj obalnih i otočnih područja te bi trebalo razviti ad hoc strategiju za suzbijanje ovog problema;
- L. budući da postoji potreba za koordinacijom između makroregionalnih strategija i odgovarajućih akcijskih planova za morske bazene Unije;
- M. budući da je ovaj izvještaj plan Parlamenta za daljnje unapređenje plavog rasta;

Opći okvir

1. pozdravlja komunikaciju Komisije o plavom rastu, koja oblikuje pomorsku dimenziju strategije Europa 2020. i daje jasne naznake potencijala pomorskog gospodarstva da stvori pametan, održiv i uključiv rast te mogućnosti zapošljavanja;
2. pozdravlja izvještaj Komisije o napretku Integrirane pomorske politike EU-a (IPP); iznova ponavlja svoju potporu za IPP i naglašava da promicanje ove politike ostaje glavni način jačanja plavog rasta;
3. potvrđuje da će mora i oceani sve više igrati ključnu ulogu u globalnom gospodarskom rastu u budućnosti; smatra da će strategija plavog rasta, kao dio integrirane pomorske politike, potaknuti razvoj sinergija i koordiniranih politika, time stvarajući europsku dodanu vrijednost i pridonoseći stvaranju radnih mjesta u pomorskim sektorima;
4. smatra da u svrhu poticanja konkurentnost pomorskih gospodarskih sektora Unije na globalnom tržištu lokalna, regionalna, nacionalna i europska tijela vlasti moraju stvoriti nužne uvjete za održivi rast, osobito uspostavljanjem sustava pomorskog prostornog planiranja, nadograđivanjem infrastrukture, stvaranjem pristupa profesionalnim vještinama te osiguravanjem financiranja; naglašava važnost dijeljenja informacija i najboljih praksi između različitih razina javnih tijela putem osnivanja posebne EU platforme;
5. napominje da će osiguravanje odgovarajućeg financiranja biti izazov za male i srednje poduzetnike (MSP) koji djeluju u sektorima plavog rasta i stoga pozdravlja inicijative poput novih pravila EU-a za fondove poduzetničkog kapitala, koje će malim i srednjim poduzetnicima olakšati pristup financiranju;
6. smatra da je u vrijeme kada države članice smanjuju javna ulaganja hitno potrebno da razvojne politike i nadasve projekti s velikim troškovima, poput projekata za prijevoz, energiju i telekomunikacijsku infrastrukturu, dobiju odgovarajuće financiranje za vrijeme programskog perioda 2014.-2020., pa i kasnije; poziva države članice da usmjere dostupne financijske instrumente i europsko financiranje prema projektima plavog gospodarstva;
7. naglašava važnost uzimanja u obzir, posebno u idućem višegodišnjem financijskom okviru za 2014.-2020., posebnih potreba država članica kojima je isplaćena pomoć i koje se suočavaju s povećanim poteškoćama u provođenju projekata s velikim troškovima, kao i potreba najudaljenijih i otočnih regija, koje predstavljaju strukturalna ograničenja zbog njihove udaljenosti i prirodnih obilježja;

Utorak, 2. srpnja 2013.

8. primjećuje uvjete gospodarske krize i društvene probleme koji utječu na puno područja, posebice na otoke, nadasve na Mediteranu te pogotovo one koji su jako udaljeni od kopna; naglašava da njihova udaljenost u odnosu na jedinstveno tržište izlaže otoke industrijskom i gospodarskom stagniranju i depopulaciji, što mora biti cilj posebnih mjera institucija EU-a; stoga potiče Komisiju da razmotri osnivanje slobodnih zona kao alata koji bi mogao zaustaviti spiralni gospodarski pad koji utječe na otočna područja potičući rast i razvoj smanjivanjem poreznog opterećenja i privlačenjem stranog izravnog ulaganja;
9. naglašava ulogu strategija morskih bazena u poticanju regionalnog razvoja i gospodarske, teritorijalne i društvene kohezije, revitaliziranju europskog gospodarstva, poticanju uključivog plavog rasta, stvaranju radnih mjesta i zaštiti morske i obalne biološke raznolikosti; poziva da takve strategije, povezane s trenutnim i budućim makroregionalnim strategijama, budu učinkovito provedene za sve europske pomorske bazene te poziva da odgovarajuća sredstva EU-a i druga financijska i administrativna sredstva budu posvećena njihovoj provedbi; smatra da uloga koju igraju regije u osmišljavanju strategija morskih bazena treba biti ojačana; potvrđuje u tom pogledu doprinos teritorijalne i prekogranične suradnje u rješavanju problema s kojima se suočavaju obalne i pomorske regije;
10. pozdravlja postignuti napredak s obzirom na provedbu strategija EU-a za Baltičko more i atlantske regije te ponavlja svoj zahtjev Komisiji za oblikovanje strategije EU-a za regiju Crnog mora;
11. poziva Uniju i države članice da pruže snažnu potporu osnivanju regionalnih i prekograničnih pomorskih klastera; ističe stratešku važnost takvih klastera kao centara izvrsnosti za gospodarsku aktivnost povezanu s plavim rastom; smatra da će se njihovim razvijanjem promovirati razmjena znanja i dobrih praksi, stvoriti sinergije među različitim sektorima plavog gospodarstva i pomoći pri privlačenju ulaganja;
12. naglašava svojstvenu povezanost između gospodarskog rasta i klimatskih promjena te ističe da sve pomorske aktivnosti moraju biti u skladu sa strategijom EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama s ciljem pridonosa Europi otpornijoj na klimatske promjene;
13. posebno naglašava da povećana gospodarska aktivnost povezana s plavim rastom ne smije biti na štetu morskih i obalnih ekosustava koji su iznimno osjetljivi i koji među prvima trpe od učinaka klimatskih promjena; naglašava da plavi rast mora biti u skladu s ekološkim ciljevima i pristupom ekosustava Okvirne direktive o morskoj strategiji, kao i s Direktivom o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš te podsjeća da se u slučajevima nesigurnosti poštuje načelo predostrožnosti; naglašava da bi sve gospodarske aktivnosti povezane s plavim rastom trebale osigurati pomorsku sigurnost i zaštitu;
14. sa zabrinutošću primjećuje utjecaj morskog otpada na okoliš u svim europskim morskim bazenima i poziva Komisiju i države članice da se usredotoče na potpunu primjenu i provedbu odgovarajućih direktiva EU-a, poput onih o upravljanju otpadom, lučkim uređajima za prihvat brodskog otpada, kvaliteti vode i morskoj strategiji;
15. naglašava da sve pomorske aktivnosti, uključujući i one koje se odvijaju unutar okvira IPP-a, trebaju biti provedene u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS); ističe potrebu za zajedničkim pristupom EU-a istraživanju, iskorištavanju, očuvanju i upravljanju prirodnim morskim resursima, koji osigurava učinkovito i sigurno razgraničenje isključivih gospodarskih zona između država članica EU-a i trećih zemalja u skladu s međunarodnim pravom;
16. u tom pogledu naglašava potrebu za pravnom sigurnosti svih dioničara koji ulažu u pomorska područja i podupire svježe poticaje za povećanje iskorištavanja isključivih gospodarskih zona država članica;

Pomorsko prostorno planiranje i integrirano upravljanje obalnim područjem

17. pozdravlja zakonodavni prijedlog Komisije o pomorskom prostornom planiranju (MSP) i integriranom upravljanju obalnim područjima (ICM) kao nužnim mjerama za upravljanje sve većim brojem pomorskih i obalnih aktivnosti te zaštitu morskog okoliša, osiguravajući da se različite aktivnosti mogu istovremeno skladno odvijati te izbjegavajući sukob oko korištenja obalnih i morskih područja; smatra da je u tom pogledu nužno odlučiti se za ekosustavni pristup upravljanju ljudskom aktivnosti na obali i na moru;

Utorak, 2. srpnja 2013.

18. primjećuje da se od pomorskog prostornog planiranja očekuje da smanji poslovne troškove i poboljša investicijsku klimu, dok će integrirano upravljanje obalnim područjima olakšati koordinaciju aktivnosti u obalnoj zoni i dovesti do sveukupnog poboljšanja u upravljanju ovom zonom;

19. poziva Komisiju i države članice da osiguraju širenje najboljih praksi i da se iz pripremnih akcija u ovom području nešto nauče lekcije, budući da postoje značajne razlike između država članica u razvoju upravljačkih sustava za pomorska i obalna područja; svejedno smatra da je prilagođeni pristup potreban, kako bi se napustio opseg država članica, prilikom primjene smjernica EU-a za pomorsko i obalno planiranje kako bi se uzele u obzir lokalne posebnosti i potrebe u suradnji s lokalnim tijelima vlasti;

20. vjeruje da se treba ojačati povezanost kopna i mora u kontekstu prostornog planiranja kako bi se očuvao kontinuitet ljudske aktivnosti i lanca opskrbe te kako bi se osiguralo da su obalna područja primjereno povezana sa svojim zaleđem; vjeruje da bi to moglo pomoći da se izbjegne pojava u kojoj se obale smatraju granicama;

21. naglašava da praznine u znanstvenim spoznajama o pomorskim aktivnostima i njihovom okolišu predstavljaju prepreke prostornom planiranju te ističe važnost inicijative „Znanje o moru 2020.” i njezinih posebnih ciljeva poput kartiranja morskog dna europskih voda do 2020.; smatra da se morsko dno treba ujednačeno kartirati kako bi podaci mogli biti dostupni zainteresiranim europskim tijelima, posebno istraživačkim centrima, sveučilištima i javnim ustanovama;

22. poziva Komisiju da pomogne državama članicama pokrenuti planove za kartiranje i pregledavanje brodskih olupina i potopljenih arheoloških nalazišta koji čine važan dio povijesnog i kulturnog naslijeđa Unije; naglašava potrebu da se olakša razumijevanje i proučavanje takvih nalazišta i pomogne spriječiti pljačkanja kojima su izložena, čime bi se omogućilo njihovo pravilno očuvanje;

Pomorske vještine i zapošljavanje

23. smatra da bi ukupno zapošljavanje u plavom gospodarstvu moglo premašiti predviđeni broj od 7 milijuna radnih mjesta do 2020. ako dobije potporu politika osposobljavanja usmjerenih na osiguravanje prisutnosti mobilne radne snage s dovoljno vještina i iskustva;

24. ponavlja svoj poziv za značajnim poboljšanjem u radnim, zdravstvenim i sigurnosnim uvjetima u pomorskim profesijama; potiče Komisiju i države članice da povećaju svoje napore na tom području kako bi poboljšali sigurnost karijere i učinili radna mjesta u plavom gospodarstvu i povezanim sektorima privlačnijima;

25. naglašava potrebu za poboljšanjem radnih uvjeta pomoraca primjerenim sredstvima, za uključivanjem Konvencije Međunarodne organizacije rada o radu pomoraca u pravo Unije te za predlaganjem programa za kvalifikaciju i osposobljavanje pomoraca, posebno za zapošljavanje mladih ljudi, uključujući onih ih trećih zemalja;

26. poziva Komisiju da pažljivo nadzire i podupire napore na regionalnoj razini da se procijene vještine i profesije koje će biti u potražnji u sektorima plavog gospodarstva te da osigura da inicijative poput „Panorame EU-a za vještine” odražavaju potrebe plavog gospodarstva;

27. smatra da bi Komisija trebala zajedno s državama članicama izraditi akcijski plan promicanja profesija koje su izravno ili neizravno povezane s plavim gospodarstvom s ciljem privlačenja ljudi u te profesije;

28. poziva Komisiju da promiče inicijative za poticanje mobilnosti radnika među gospodarskim sektorima i državama članicama, poput višegodišnje akcije za razmjene studenata, učitelja i mladih profesionalaca prema modelu Erasmus; podupire suradnju između poduzeća i ustanova za osposobljavanje s ciljem pripremanja diplomiranih studenata za poslove u novim područjima;

Utorak, 2. srpnja 2013.

29. poziva Komisiju da surađuje s predstavnicima pomorskog gospodarskog sektora i ustanovama za osposobljavanje s ciljem osnivanja i financiranja Europskog vijeća za zapošljavanje i vještine, kako bi se registrirala radna mjesta, promjene u traženim vještinama i povezane potrebe osposobljavanja;

30. poziva Komisiju da razvije inicijativu za poticanje mobilnosti istraživačkog osoblja, posebno u obalnim područjima, s posebnim usmjerenjem na područja turizma, energije i biotehnologije, u skladu s modelom Erasmus, a koja bi se provodila kao prioritet tijekom niske turističke sezone kako bi se na održivi način uravnotežili protoci ljudi u sve osjetljivijim ekosustavima, istovremeno optimizirajući upotrebu infrastrukture obalnih područja i otoka;

Istraživanje i inovacija

31. primjećuje istraživački kapacitet EU-a koji je na svjetskoj razini u pomorskim područjima i njegovu važnost za utemeljeno stvaranje politike i poslovanja temeljenog na inovaciji, ali i poteškoće koje doživljava poslovanje prilikom komercijalizacije rezultata istraživanja;

32. ističe da bi program Horizon 2020., s jednostavnijim postupcima i boljom potporom za inovacije, mogao pružiti značajnu pomoć morskom i pomorskom istraživanju s ciljem jačanja uvođenja na tržište, gradeći na iskustvu projekata inicijative „Ocean budućnosti”;

33. poziva Komisiju da do 2014. nadogradi svoju europsku strategiju istraživanja na području mora i pomorstva predlažući konkretne mjere za poboljšanje sinergija i širenja znanja među istraživačima u EU-u;

34. primjećuje da samo zdravi morski ekosustavi mogu biti temelj dobrog i održivog plavog gospodarstva; poziva Komisiju da nastavi istraživati kumulativne učinke ljudskog korištenja morskog okoliša i pomorskih aktivnosti u svim sektorima;

35. poziva Komisiju da omogući primjereno dugoročno ekološko nadziranje i provede istraživanje o ranim sustavima upozorenja;

36. naglašava važnost projekata poput Mreže nadgledanja i prikupljanja podataka europskih mora (EMODNET) za olakšavanje izmjene i dostupnosti podataka o istraživanju;

Pomorski prijevoz i brodogradnja

37. sa zabrinutošću primjećuje da pomorski prijevoz unutar EU-a i dalje otežava administrativna i carinska birokracija koja ugrožava viziju europskog pomorskog prijevoznog područja i sprečava rast u industriji, posebice u pomorskoj kabotaži i morskim autocestama; vjeruje da treba razviti ujednačeni skup pravila za pomorski prijevoz unutar Unije jer je to ključno kako bi se osiguralo slobodno kretanje robe i osoba u vodama EU-a;

38. zadovoljan je uspjehom pilot programa „Plavi pojas” i poziva Komisiju da izradi nužne zakonodavne prijedloge za stvaranje plavog pojasa, uključujući i nužnu reviziju Carinskog zakonika EU-a, prije kraja 2013.;

39. ističe da će promicanje pomorskog prijevoza pridonijeti ne samo gospodarskom rastu i zapošljavanju već i ostvarivanju cilja utvrđenog u Bijeloj knjizi „Plan za jedinstveni europski prometni prostor” u smislu premještanja 50 % cestovnog teretnog prometa na željeznice i vodni promet do 2050.;

40. naglašava potrebu za proširivanjem uloge morskih autocesta kao glavnih europskih koridora te ističe da je potrebno stvoriti besprekidne prijevozne lance za putnike i teret u svim oblicima prometa kako bi se osigurala dugoročna konkurentnost europskog pomorskog prometa; poziva Komisiju da objavi komunikaciju o napretku, razvoju i budućnosti morskih autocesta; smatra da bi veliki otoci trebali biti u potpunosti uklopljeni u morske autoceste kako bi se poboljšala njihova dostupnost i povećala njihova gospodarsku konkurentnost;

Utorak, 2. srpnja 2013.

41. naglašava da je pomorska sigurnost ključna za održivo promicanje pomorskog prometa, održiv gospodarski rast, zapošljavanje u pomorskom sektoru i održive ekološke standarde u ovom sektoru; naglašava da treba primjenjivati načelo sprječavanja kako bi se predvidjeli novi rizici i spriječile sve vrste katastrofa u pomorskom prometu; primjećuje da treba poduzeti mjere po tom pitanju unutar EU-a, no i na međunarodnoj razini te posebice unutar Međunarodne pomorske organizacije;
42. naglašava da provedba trećeg paketa o pomorskoj sigurnosti poboljšava kvalitetu europskih zastava, aktivnost klasifikacijskih društava, nadzor luka, praćenje pomorskog prometa, istraživanje nesreća i zaštitu žrtava; poziva države članice da ubrzaju učinkovitu provedbu ovog zakonodavnog paketa;
43. naglašava da bi politika pomorskog prometa trebala uzeti u obzir sva bitna gospodarska i ekološka pitanja te pitanja javnog zdravlja; poziva Komisiju da pažljivo nadzire utjecaj usklađenosti sektora pomorskog prijevoza EU-a s ekološkim zahtjevima te zahtjevima javnog zdravlja i da, kada je to primjereno, predloži posebne mjere za suzbijanje negativnih utjecaja na njegovu konkurentnost; primjećuje da bi zakonodavni zahtjevi povezani s uništavanjem brodova i sumpornim sadržajem brodskih goriva trebali osigurati visoku razinu zaštite okoliša, ujedno učinkovito štiteći cilj premještanja prometa s cesta na more, u skladu s ciljevima Unije po pitanju klimatskih promjena;
44. poziva Komisiju i države članice da značajno povećaju svoje napore usmjerene prema postizanju međunarodnog sporazuma o smanjenju emisija stakleničkih plinova u pomorskom prometu, uzimajući u obzir sve veći utjecaj emisija stakleničkih plinova iz brodova;
45. ističe da ekološki prihvatljiva goriva poput ukapljenog prirodnog plina (LNG) mogu igrati važnu ulogu u postizanju ciljnog smanjenja EU-ovih emisija CO₂ iz brodskih pogonskih goriva za barem 40 % do 2050.;
46. naglašava potrebu za pružanjem potpore razvoju učinkovitih i održivih usluga u lukama i infrastrukture koja se može nositi s izazovima povećanja prometa koje se očekuje u pomorskom prijevozu te smanjenja onečišćenja okoliša i zagađenja bukom, premještajući promet s kopna na more i osiguravajući glatki prijelaz putnika i roba iz jedne vrste prometa u drugu; zalaže se za usporedni razvoj popravka brodova i njihovog uništavanja u europskim lukama;
47. skreće pozornost na mogućnost postavljanja logističkih platformi kako bi se olakšao prijevoz robe između Europe i drugih globalnih gospodarstava; naglašava stratešku važnost pomorskog prometa i veza između najudaljenijih regija i drugih područja na kopnu;
48. naglašava da brodogradnja EU-a ima potencijal povećati svoj doprinos rastu i zapošljavanju iskorištavajući mogućnosti koje proizlaze iz potražnje za „čistim brodovima” (povećana energetska učinkovitost i smanjene emisije SOx i NOx) kao i za plovilima i strukturama primjerenima za izgradnju, postavljanje i rad vjetroelektrana na moru; poziva brodogradnju EU-a da iskoristi ovu priliku, pogotovo s obzirom na porast koji se očekuje u pomorskom prijevozu na kratkim udaljenostima duž obale EU-a;
49. potiče Vijeće da postigne sporazum s Parlamentom o donošenju uredbe prema kojoj će se plovila rastavljati na način koji poštuje okoliš i radne uvjete radnika, na taj način omogućavajući brodogradnji EU-a da reciklira materijale na konkurentniji način;
50. poziva Komisiju da olakša provedbu strategije LeaderSHIP 2020. pružajući potporu navedenim mjerama za rješavanje izazova s kojima se suočava europska brodogradnja, poput pristupa financiranju, vještinama te međunarodnoj konkurentnosti;

Pomorski i obalni turizam

51. poziva države članice, s izravnim sudjelovanjem lokalnih i regionalnih tijela vlasti, kao i organizacije civilnog društva, da pruže potporu inicijativama za razvitak i unapređenje održivih turističkih infrastrukture, s posebnim naglaskom na potrebe osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti te da poduzmu sve napore kako bi uklonile birokraciju i nedostatak transparentnosti u sektoru, u isto vrijeme poštujući zakonodavstvo o zaštiti okoliša;

Utorak, 2. srpnja 2013.

52. poziva na promicanje turizma i njegovo održavanje kao pokretača rasta i stvaranja radnih mjesta u obalnim područjima; zauzima stav da je zdrav okoliš od temeljnog značenja za bilo koji oblik turizma u obalnim regijama i da stoga treba poduzeti sve napore da ga se zaštiti; ističe potrebu za osiguravanjem održive infrastrukture za razvoj novih oblika turizma, posebice turističkih sektora s visokim potencijalom rasta, poput ekološkog ribolovnog agroturizma i održivih sportova na vodi; pozdravlja inicijative za promicanje prekograničnih turističkih strategija na temelju morskih bazena;
53. naglašava da erozija europske obale, očuvanje ekološkog i životinjskog naslijeđa Europe i poboljšanje kvalitete vode ostaju važni problemi koje treba riješiti; stoga naglašava potrebu za primjerenim ulaganjem u ta područja kako bi se razvio održiv i kvalitetan plažni i podvodni turizam;
54. naglašava da mjere za iskorištavanje i razvoj obalnog, pomorskog i morskog naslijeđa moraju biti planirane usporedno s mjerama za njegovo očuvanje i obnovu;
55. primjećuje važnost osnivanja ili nadograđivanja specijaliziranih škola na visokoj razini (za administraciju i gospodarstvo turističkih poduzeća, za turističke profesije, pomorskih fakulteta, kulinarskih škola, itd.) te poboljšanja ponude osposobljavanja s ciljem povećanja kvalitete turističkih usluga i proizvoda, korištenja novih tehnologija i postupka prilagodbe klimatskim promjenama;
56. naglašava potrebu za pojednostavljivanjem postupaka dobivanja vize, smanjivanjem uključenih troškova i izdavanjem viza za višekratni ulazak za posjetitelje iz trećih zemalja, posebice one iz zemalja BRIC-a; poziva Komisiju da istraži i odmah provede nove, „pametne“ načine izdavanja turističkih viza kako bi se što više povećao broj turistički dolazaka;
57. naglašava da je industrija kružnih putovanja važan gospodarski resurs za europske luke i susjedne lokalne zajednice, što je također bitno u razvoju i korištenju energetski učinkovitijih brodova s nižim razinama emisija; potiče planiranje privlačnih turističkih programa osmišljenih da poboljšaju posjetiteljevo iskustvo ističući pomorsku, kulturnu i povijesnu važnost lučkih destinacija;
58. poziva Komisiju da poveća svoje napore kako bi potaknula konkurentnost europskih luka pružanjem potpore i koordiniranjem kapaciteta lučkih infrastrukture te nadograđivanjem usluga koje se pružaju (npr. njihovim usklađivanjem sa schengenskim zahtjevima) kako bi europske luke bile privlačnijima brodovima za kružna putovanja i korisnije za lokalne i ribarske zajednice, na taj im način omogućavajući da prošire svoje aktivnosti; poziva Komisiju da uzme u obzir posebne značajke luka u otočnim i najudaljenijim regijama;
59. zahtijeva da opremanje putničkih terminala i novih putničkih brodova s opremom za ljude smanjene pokretljivosti postane obavezno u projektima modernizacije i širenja luka;
60. ponovno naglašava važnost obalnog i plovidbenog putničkog prometa, posebno putem trajekata i brodova za kružna putovanja te ukazuje na stupanje na snagu Uredbe (EU) br. 1177/2010 o pravima putnika koji putuju morem, koja bi trebala pomoći poboljšati kvalitetu pomorskog turizma; poziva Komisiju da u vezi s tim pokrene kampanju za poboljšanje kvalitete putničkih brodova i brodova za kružna putovanja u skladu s pravima putnika, na temelju najboljih praksi subjekata;
61. ističe važnost jahtinga i jedrenja za pomorski turizam; poziva Komisiju da prouči, u kontekstu svoje predstojeće komunikacije o pomorskom turizmu, društveni i gospodarsku učinak ovog sektora, opseg usklađivanja i pojednostavljivanja pravila koja uređuju izdavanje dozvola za rad, navigacijske i radne uvjete, sigurnosne uvjete, održavanje i popravak jahti te uzajamno priznavanje profesionalnih kvalifikacija u ovom sektoru na razini EU-a;
62. ponovo potvrđuje važnost plažnog turizma kao značajke određenih europskih obalnih regija; poziva Komisiju da provede procjenu učinka kako bi potvrdila može li Direktiva 2006/123/EZ imati negativan učinak na male i srednje poduzetnike u ovom sektoru te ako je potrebno da predloži mjere kako bi se ublažio ovaj učinak i kako bi se osiguralo da se posebne značajke ove profesionalne aktivnosti uzmu u obzir prilikom primjene Direktive;

Utorak, 2. srpnja 2013.

63. poziva Komisiju da potakne države članice, regije, nezavisne zajednice i druge dioničare u obalnim i otočnim područjima da na sustavan način razviju i provedu inicijativu „drevnih trgovačkih puteva” koju je Parlament odobrio u proračunu za 2013. i to u mediteranskom i u drugim europskim morskim bazenima, posebno kako bi se proširio izbor turističkih proizvoda i smanjila sezonska priroda turizma;

64. poziva Komisiju da uključi održivi pomorski, otočni i obalni turizam u povezane akcije i programe, poput „EDEN – Europske destinacije izvrsnosti” i Calypso programa te da pruži potporu inicijativama koje potiču diversifikaciju obalnog, pomorskog i morskog turizma, pomažu smanjiti sezonsku prirodu turističkih aktivnosti i zapošljavanja te potiču prilagodbu klimatskim promjenama; u tom pogledu smatra da diversifikacija turizma može pomoći povećati privlačnost pomorskih regija i omogućiti im nadilaženje tradicionalnog modela „sunce, more i pijesak”;

65. poziva na promicanje pomorskih odmarališta jer ona mogu smanjiti sezonska kolebanja te stvoriti višestruki učinak za lokalna i regionalna gospodarstva uključivanjem ribarskih zajednica i uspostavljanjem ravnoteže između gospodarskog rasta i održivosti;

66. poziva Komisiju da uzme u obzir doprinos i ulogu lokalne kulture i obrtničke gastronomije u razvoju europskog obalnog turizma; smatra da je nužno koristiti i koordinirati postojeće politike i alate te izraditi nove programe i akcije kako bi se potaknulo stvaranje sinergija, posebno između malih i srednjih poduzetnika u primarnom i tercijarnom sektoru u obalnim područjima EU-a;

67. potiče Komisiju da u Virtualni turistički opservatorij uključi dio posvećen pomorskom i obalnom turizmu, osiguravajući veze između istraživačkih instituta, poduzeća i javnih tijela vlasti s ciljem unapređivanja istraživanja tržišta, pružajući poduzećima i javnim tijelima vlasti napredne podatke o razvoju ponude i potražnje i stvarajući povoljnije poslovne uvjete, u isto vrijeme pružajući podatke o vezama između biološke raznolikosti, zaštite klime i održivih turističkih inicijativa;

Plava energija

68. primjećuje da su klimatske promjene jedna od glavnih prijetnji morskoj biološkoj raznolikosti u cijelom svijetu i da se energetske aspekte strategije plavog rasta moraju temeljiti na obnovljivim izvorima energije i energetske učinkovitosti;

69. u tom pogledu potvrđuje važnost europskih mora i oceana za energetske sigurnost EU-a i diversifikaciju njegovih izvora energije i načina opskrbe;

70. primjećuje potencijal energije vjetra na moru, plime, valova i oceanske toplinske energije, kao i konvencionalnog energetskeg sektora na moru, da stvore održiva radna mjesta u obalnim regijama, smanje emisije i pridonesu srednjim i dugoročnim energetskeim ciljevima EU-a; ističe činjenicu da će biti potrebno značajno ulaganje u ponovno razvijanje mrežnih veza i u kapacitet prijenosa kako bi se iskoristio ovaj potencijal;

71. naglašava da plava energija predstavlja prednost za europsko pomorsko gospodarstvo; potiče Komisiju i države članice da pridonesu ostvarivanju potencijala plave energije koristeći strategije morskih bazena, obraćajući posebnu pažnju na mogućnosti koje nude najudaljenije regije zbog svoje lokacije i prirodnih obilježja;

72. poziva Komisiju da aktivno pruži potporu globalnom vodstvu EU-a u ovom području razvijajući europsku industrijsku strategiju za plavu energiju, kao što je to u prošlosti učinila za druge sektore;

73. poziva Komisiju da usvoji, u svojoj predstojećoj komunikaciji u ovom području, integrirani pristup razvoju morskih izvora energije, iskorištavajući sinergije između energije vjetra na moru i drugih oblika obnovljive morske energije; naglašava da takav pristup mora omogućiti da se energija dobavlja iz punog i održivog raspona izvora, u skladu s načelom predostrožnosti i osiguravajući pomorsku zaštitu i sigurnost te da također mora uključivati planove za primjerenu infrastrukturu za prijenos energije s mora na kopno i mora osigurati uzajamno povezivanje s konvencionalnom električnom mrežom;

Utorak, 2. srpnja 2013.

74. poziva države članice da rade zajedno kako bi olakšale održivu izgradnju mreže za obnovljivu energiju na Sjevernom moru; poziva Komisiju da izradi prijedlog za odgovarajući regulatorni okvir;

Ribarstvo i akvakultura

75. naglašava da bi akvakultura i ribarstvo trebali pridonositi proizvodnji hrane na održivoj osnovi u cijeloj Uniji te dugoročnoj sigurnosti hrane i zaštiti potrošača; smatra da treba poticati razvoj i inovaciju održive akvakulture i industrije prerade ribe smanjivanjem birokracije i promicanjem mogućnosti zapošljavanja u ovim sektorima te poboljšavanjem kvalitete života u obalnim i ruralnim područjima;

76. naglašava važnost razvijanja održive akvakulture kako bi se smanjilo izlovljavanje europskih ribljih stokova te kako bi se smanjila ovisnost o uvozu ribe iz trećih zemalja koja predstavlja više od 60 % ribe koja se konzumira unutar EU-a;

77. ističe da akvakultura u EU-u već nudi 80 000 radnih mjesta i ima potencijal značajno poboljšati gospodarstva obalnih zajednica, imajući na umu predviđanja UN-a da će proizvodnja ribe iz uzgoja premašiti proizvodnju konvencionalnog ribarstva do 2019.;

78. poziva Komisiju da, u svojim predstojećim strateškim smjernicama za akvakulturu u EU-u, promiče akvakulturu na moru koja se može kombinirati s plavim energetske postrojenjima kako bi se smanjio pritisak preintenzivne akvakulture na obalne ekosustave i na druge aktivnosti; ističe potrebu da predmetnim integriranim upravljačkim planovima država članica kako bi se pojednostavio administrativni teret i osigurala dodjela odgovarajućeg prostora za razvoj ovih aktivnosti;

79. naglašava važnost budućeg Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) koji po prvi put kombinira Integriranu pomorsku politiku i financiranje ribarstva, kao i ono Europske investicijske banke (EIB), u smislu pružanja potpore održivom i ekološki prihvatljivom razvoju ribarstva, akvakulture i prerade ribe, kao i diversifikacije prihoda u ribarskim zajednicama koje ovise o tim sektorima, posebno u odnosu na mali obalni ribolov, stručno usavršavanje žena i mladih te privlačenje novih poduzetnika u sektor;

80. potvrđuje da je zaštita pomorskih granica Europe izazov za države članice; smatra da uspješno plavo gospodarstvo zahtijeva sigurne pomorske granice EU-a, s ciljem osiguravanja zaštite morskog okoliša, nadzora ribarstva, borbe protiv nezakonitog ribolova i provođenja zakona; ističe stoga važnost uspostavljanja europske obalne straže koja bi koordinirala operacije i nadzor na moru; nadalje, naglašava važnost intenziviranja regionalnih inicijativa za suradnju povezanih s ribarskim sektorom;

Vađenje mineralnih sirovina iz mora

81. prepoznaje postojanje povoljnih uvjeta za vađenje mineralnih sirovina iz mora; no, naglašava da je okoliš morskog bazena povezan s ostatkom planeta kroz međusobne izmjene tvari, energije i biološke raznolikosti koje, ako se poremete, mogu uzrokovati nepredvidive promjene u ribljim stokovima i gubitak biološke raznolikosti;

82. poziva Komisiju da posebnu pažnju posveti ekološkim posljedicama rudarenja u morskome bazenu, posebno u visoko osjetljivim morskim okolišima, da pruži potporu relevantnim istraživačkim projektima, da primijeni načelo predostrožnosti te da surađuje s tijelima vlasti trećih zemalja koje su uključene u sektor u pokušaju bržeg popunjavanja postojećih praznina u znanstvenim spoznajama;

83. prepoznaje da učinkovitije korištenje resursa, u kombinaciji s pojačanim politikama recikliranja, nudi isplativiji i održiviji pristup zadovoljavanju naših potreba za mineralnim sirovinama nego intenzivno iskorištavanje podvodnih resursa; osuđuje činjenicu da nedostaci u recikliranju sirovih i rijetkih materijala iz zemlje pridonose povećanju količine otpada i stoga poziva na mjere za poticanje industrija recikliranja kako bi se pružila alternativa rudarenju pod morem; primjećuje dugoročne mogućnosti zapošljavanja koje nudi ovaj alternativni pristup;

Utorak, 2. srpnja 2013.

Plava biotehnologija

84. prepoznaje da plava biotehnologija ima potencijal stvaranja visoko kvalificiranog zapošljavanja i ima mnogo za ponuditi u kritičnim područjima poput zdravlja, prehrane i inovacije; pozdravlja namjeru Komisije da pruži potporu istraživanju i inovaciji koja je potrebna kako bi se promicala ova aktivnost na području poduzetništva;

85. naglašava potencijal morske biološke raznolikosti za sektor plave biotehnologije, posebno u za sad još većinski neistraženom dubokom moru, no naglašava potrebu za opreznim istraživanjem ovog visoko osjetljivog ekosustava;

86. poziva Komisiju da jasno utvrdi probleme i izazove povezane s plavom biotehnologijom (na primjer biološka nanotehnologija, biološki materijali i uvođenje genetski modificiranih riba, školjki i mikroorganizama) i da upotrijebi dobar znanstveni pristup koji se temelji na načelu predostrožnosti kako bi utvrdila, procijenila i upravljala povezanim ekološkim i zdravstvenim rizicima;

87. poziva Komisiju da promiče partnerstvo između privatnog sektora i istraživačkih instituta, kao i prekogranična partnerstva poput Europskog centra za biološko istraživanje mora, budući da morska biotehnologija i pristup morskoj biološkoj raznolikosti zahtijevaju znanstvena znanja te sofisticiranu i skupocjenu opremu;

o
o o

88. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

P7_TA(2013)0301

Doprinosi zadruga za rješavanje krize

Rezolucija Europskog parlamenta od 2. srpnja 2013. o doprinosu zadruga prevladavanju krize (2012/2321(INI))

(2016/C 075/05)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 54.,

— uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegov članak 3. stavak 3.,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. veljače 2009. o socijalnoj ekonomiji ⁽¹⁾,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2012. o Statutu europskih zadruga u pogledu sudjelovanju radnika ⁽²⁾,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2013. s preporukama Komisiji o informiranju radnika i savjetovanju s njima, predviđanju restrukturiranja i upravljanju njime ⁽³⁾,

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1435/2003 od 22. srpnja 2003. o Statutu europskih zadruga (SCE) ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ SL C 76 E, 25.3.2010., str. 16.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0071.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0005.

⁽⁴⁾ SL L 207, 18.8.2003., str. 1.